

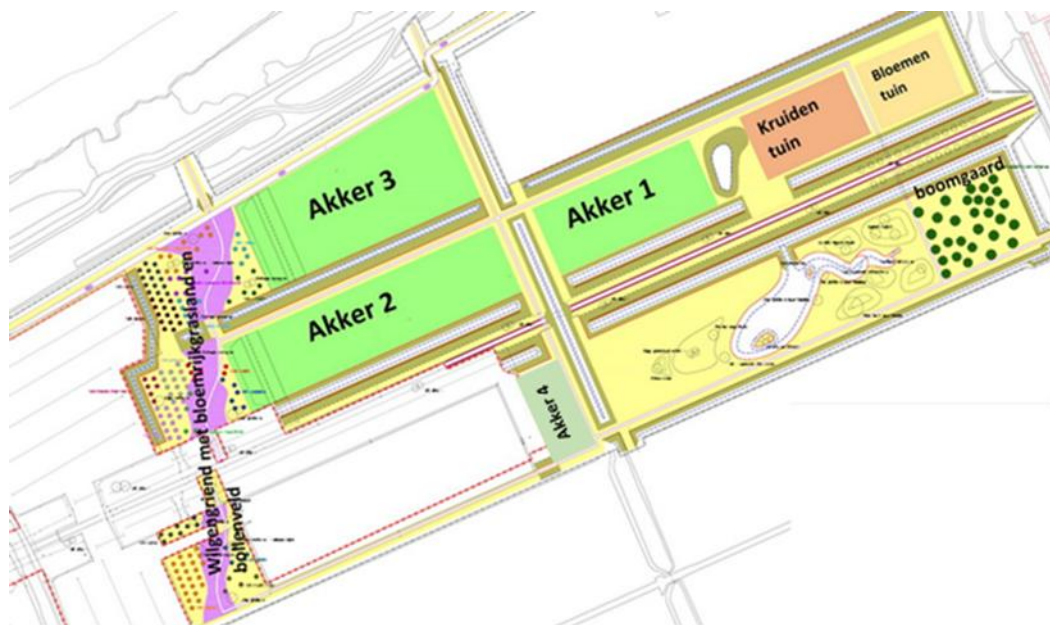
Jaarverslag 2024, beheer Hennipgaarde door de Stichting Natuurpolders

1. Inleiding

Eind februari 2018 sloten het Recreatieschap Rottemeren en de Stichting Natuurpolders (SNP) een overeenkomst aangaande het beheer van een deel van de Hennipgaarde voor een periode van 5 jaar. Die overeenkomst is begin 2023 verlengd voor opnieuw een periode van 5 jaar. In die overeenkomst is geregeld dat SNP verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de volgende deelgebieden van de Hennipgaarde (zie ook de kaart hieronder):

- de natuurakkers (akkers 1, 2 en 3)
- de proefakker (akker 4, een kleine akker aan de NO-zijde van de ijsbaan);
- de bloemen en kruidentuin;
- de paddenpoel, gelegen tussen akker 1 en de kruidentuin;
- de wilgengriend, en
- de boomgaard.

Het Recreatieschap stelt jaarlijks een bedrag ter beschikking aan de Stichting voor de financiering van de kosten van het beheer. Daartoe moet de Stichting vooraf een jaarplan inclusief begroting indienen en na afloop een jaarverslag over het gevoerde beheer.

2. Verslag van het beheer van de Hennipgaarde in 2024

2.1. Algemeen

Het jaar 2024 was het zevende jaar dat SNP de bovengenoemde delen van de Hennipgaarde beheerde. Met tevredenheid constateren we dat de Hennipgaarde zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een belangrijke schakel van de ecologische verbindingszone Hollandse IJssel – Rotte. Het beheer is en blijft gericht op vergroting van de biodiversiteit alsmede het in stand houden van een aantrekkelijk wandelgebied voor de inwoners van Zevenhuizen e.o.

2.2. Natuurrakers.

Op deze akkers worden producten verbouwd die bijdragen aan zowel versterking van de biodiversiteit als aan verbetering van het landschapsschoon. De afgelopen jaren zijn er verschillende granen (tarwe, rogge, haver, gerst), groenbemesters (luzerne, klaver, rammenas, gele mosterd) en inheemse bloemen (met name ganzenbloemen, korenbloemen, klaprozen en kamille) geteeld. De diversiteit van de begroeiing van deze akkers heeft ervoor gezorgd dat het aantal insecten sterk is toegenomen.

Het beheer blijft gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de bodem. Het gebruik van zware machines en het bewerken van de bodem wordt zoveel mogelijk beperkt. Maar minimaliseren van de grondbewerking en de noodzaak tot mechanische onkruidbestrijding (omdat geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt) blijft een moeilijke afweging.

De akkers 1, 2 en 3 (3 x ca 0,5 hectare).

Tot en met 2023 gebruikten we de helft van deze akkers voor de teelt van tarwe en de andere helft werd ingezaaid met een groenbemester (meestal klaver/luzerne). De tarwe lieten we malen door molen Windlust in Nieuwerkerk a/d IJssel en het meel werd vervolgens verkocht aan enkele winkels en bakkers in de gemeenten Zuidplas en Rotterdam als 'op biologische wijze geteelde tarwe'.

In 2023 constateerden we voor het tweede jaar op rij dat er teveel Fusarium (een schimmel) in de tarwe zat. Daardoor was de tarwe niet geschikt voor menselijke consumptie. Bestrijding van die Fusarium met biologische middelen was voor ons te duur vanwege de te kleine oppervlakte en het niet beschikbaar zijn van een 'schone' spuitinstallatie in de regio. Daardoor waren we genooddaakt de teelt van 'granen bestemd voor menselijke consumptie' op de akkers van de Hennipgaarde te beëindigen.

In 2024 hebben we de akkers 1 en 2 ingezaaid met twee verschillende bloemenmengsels (respectievelijk 20 en 32 verschillende soorten) en akker 3 met een bio-klaver/bloemenmengsel. De akkers 2 en 3 hebben mooi gebloeid. Op akker 1 zijn de bloemen niet goed tot ontkieming gekomen (voorjaar te nat en te koud). Die akker hebben we in het najaar opnieuw laten ploegen en inzaaien met een bloemenmengsel. De klaver en bloemen op akker 3 hebben we in het najaar laten maaien en de biomassa afgevoerd, zodat de planten in het voorjaar van 2025 weer kunnen ontspruiten. Akker 2 wordt in het vroege voorjaar van 2025 gemaaid, zodat hergroei kan plaatsvinden zonder dat er opnieuw hoeft te worden ingezaaid.

De proefakker (akker 4; 0,1 hectare).

In mei 2022 hadden we deze kleine akker reeds ingezaaid met een mengsel van 50 verschillende veldbloemen (70% meerjarig, 30% eenjarig). Dat was een groot succes: van juni tot oktober 2022 bloeiden er veel bloemen op deze akker. In 2023 en 2024 zijn zowel de meerjarige bloemen als het zaad van de eenjarige bloemen weer goed opgekomen, zodat het weer een mooie akker was, alhoewel de grote, hoge planten domineerden terwijl de kleine planten minder zichtbaar en minder talrijk waren dan het jaar daarvoor.

2.3. Taluds van akkers 2 en 3

De stinsen die we in december 2018 hebben gepoot zijn ook in 2024 weer opgekomen. De verspreiding van deze wilde stinsen gaat niet heel snel, maar ze handhaven zich wel in de taluds. In september hebben we één talud gemaaid, de andere wordt in het voorjaar van 2025 gemaaid.

2.4. Bloemen- en kruidenveld (0,35 hectare)

Het oorspronkelijke plan was dat deze twee veldjes zouden worden onderhouden door een groep vrijwilligers. Vanaf het begin bleek dat een zware klus vanwege de harde grond, hoge onkruiddruk, snel oprukkende vergrassing en noodzaak tot veel water geven (droge zomers gehad). Vanwege de snelle vergrassing en afnemend aantal vrijwilligers raakten de oorspronkelijke doelen/verwachtingen uit zicht.

In het voorjaar van 2023 hebben we het grootste deel van het bloemenveld (opnieuw) ingezaaid met een bloemenmengsel met 50 verschillende veldbloemen (70% meerjarig, 30% eenjarig), hetzelfde mengsel dat we in 2022 op de proefakker hadden ingezaaid (zie hierboven). Ook dit was een groot succes; het gehele jaar door tot diep in de herfst was het veldje één grote bloemenpracht. In het voorjaar van 2024 hebben we deze velden gemaaid en het maaisel afgevoerd. De planten en bloemen zijn goed hergroeid zodat deze velden er in 2024 weer mooi uitzagen.

2.5. Paddenpoel

De paddenpoel ontwikkelt zich nog steeds goed: mooie oevers, veel lisdodde en broedende meerkoeten. De padden laten zich minder horen dan in de eerste jaren van de Hennipgaarde. In het najaar van 2024 hebben we voor het eerst de poel moeten laten 'schonen'. D.w.z. het riet langs de oevers is gemaaid en een deel van de waterplanten is verwijderd met een maikorf en afgevoerd. De poel dreigde namelijk teveel dicht te groeien met riet en waterplanten.

2.6. Griend (0,55 hectare)

De wilgengriend is volwassen geworden. Vrijwilligers van Rotta snoeien elk jaar in februari de helft van de wilgen. Dat gebeurt 'in de rij om en om' zodat de gehele wilgengriend altijd de aanblik heeft van een bosje.

De stinsenbollen die we in december 2018 aan weerszijden van het wandelpad hadden gepoot, zijn ook in 2024 weer opgekomen, en de bloemen en kruiden die we daar hadden gezaaid hebben weer goed gebloeid.

Ook in 2024 hebben we het gras in de griend twee keer gemaaid, aangeharkt en afgevoerd. Dat hebben we grotendeels in eigen beheer kunnen doen dankzij de inzet van een groepje vrijwilligers en het gebruik van de 2-wieltractor met maai balk en de harker die we begin 2020 hadden gekocht (voor het gebruik van de harker huurden we de trekker van Boer & Buurt. Het maaisel hebben we laten persen en afvoeren.

2.7. Boomgaard (0,25 hectare)

Na de 'vormsnoei' van de bomen in 2023, uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf, zijn de bomen in 2024 goed verder gegroeid. De bomen hebben nu een mooie kelkvorm. Het fruit wordt niet geogst maar is bestemd voor de vogels. De heg rond de boomgaard (geplant in 2020) hebben we eind 2024 met een groep vrijwilligers gesnoeid. De meidoornstruiken zijn gesnoeid op borsthoogte, terwijl de 'sierstruiken' kunnen doorgroeien (gele en rode kornoelje, wegedoorn, zwarte bes, gelderse roos), zodat er een mooie gevarieerde heg ontstaat.

Met de 2-wieltractor hebben we de boomgaard twee keer gemaaid en het maaisel is met een groep vrijwilligers afgevoerd.

2.8. Monitoren flora en fauna

De Hennipgaarde heeft op waarneming.nl een aparte projectpagina. Hier worden door verschillende bezoekers sinds 2016 waarnemingen ingevoerd. Via de link [Zevenhuizen \(ZH\) - Eendragtspolder West - Hennipgaarde - Waarneming.nl](#) zijn de waarnemingen in te zien. Sinds 2016 hebben 11.497 individuen 1.987 waarnemingen ingevoerd. Dat resulteerde in een lijst van 533 soorten, 1 hybride, 79 verzamelsoorten, 5 varianten en 10 ondersoorten.

2.9. Bestuurszaken.

De samenstelling van het bestuur van de Stichting Natuurpolders is in 2024 niet gewijzigd. De taakverdeling binnen het bestuur is als volgt:

- Martin van der Linde, voorzitter
- Hannie van Loosen, secretaris
- Jaap Smit, penningmeester
- Liesbeth de Frel, bestuurslid
- Arend Hoogeveen, bestuurslid.

2.9. Overige zaken

Promotie Hennipgaarde en Stichting Natuurpolders

We gebruiken onze website ([Stichting Natuurpolders](#)) voor het verspreiden van algemene informatie over onze Stichting en het beheer van de Hennipgaarde. Ook plaatsen we mededelingen en foto's van specifieke activiteiten op de website.

Vrijwilligers Informatiepunt

Via het Vrijwilligersinformatiepunt Zuidplas zijn we zichtbaar voor inwoners van Zuidplas die vrijwilligerswerk willen doen.

Beheerdersoverleg Eendragtspolder

Zoals vastgelegd in de Beheerovereenkomst (artikel 7.4) neemt de SNP deel aan de bijeenkomsten van het beheerdersoverleg Eendragtspolder, georganiseerd door Staatsbosbeheer.

Alliantie GroenBlauwe Rotte

Stichting Natuurpolders participeert ook in de Alliantie GroenBlauwe Rotte (AGBR), een overlegorgaan bestaande uit verschillende organisaties die zich bezig houden met natuurbeheer en behoud van landschapsschoon in het Rottemerengebied.

Ontwikkelplan Landschapspark de Rotte

SNP heeft ook bijgedragen aan het opstellen van het 'Ontwikkelplan Landschapspark De Rotte', opgesteld onder auspiciën van het Recreatieschap Rottemeren (en vastgesteld in 2021). De Stichting heeft ook deelgenomen aan het opstellen van een agenda voor de uitvoering van dat Ontwikkelplan.

+++++